

МІНІСТЕРСТВО НАУКИ І ОСВІТИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра нормальної і патологічної анатомії та фізіології тварин

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Патофізіологічні основи морфологічних змін при патології тварин

_____ (вибіркова навчальна дисципліна)

освітньо-професійна програма Ветеринарна медицина

спеціальність 211 Ветеринарна медицина

галузь знань 21 Ветеринарна медицина

освітній ступінь магістр

Розробник: Надія Дмитренко, доцент кафедри нормальної і патологічної анатомії та фізіології тварин, кандидат ветеринарних наук, доцент

Гарант: Борис Киричко, професор, завідувач кафедри хірургії та акушерства, доктор ветеринарних наук, професор

Полтава
2021

Назва навчальної дисципліни	Патофізіологічні основи морфологічних змін при патології тварин
Назва структурного підрозділу	Кафедра нормальної і патологічної анатомії та фізіології тварин
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<i>Викладач:</i> к.вет.н., доцент Дмитренко Надія Іванівна <i>Контакти:</i> кабінет 20 (навчальний корпус №1) <i>e-mail:</i> anatomia_vet@ukr.net
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Спеціальність	211 Ветеринарна медицина
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Фізіологія тварин, Анатомія свійських тварин, Цитологія, гістологія та ембріологія, Патологічна фізіологія.

Заплановані результати навчання:

Мета вивчення навчальної дисципліни: оволодіння здобувачами вищої освіти теоретичних знань і практичних навичок відносно патофізіологічних основ морфологічних змін при патології тварин, закономірностей і механізмів патогенезу і патоморфологічного прояву захворювань тварин.

Основні завдання навчальної дисципліни: оволодіння сучасними знаннями щодо патофізіологічних основ морфологічних змін при патології тварин.

Компетентності:

Загальні:

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.
- ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення інформації з різних джерел.
- ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.
- ЗК 9. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами інших галузей знань / видів економічної діяльності).

Фахові:

ФК 1. Здатність встановлювати особливості будови і функціонування клітин, тканин, органів, їх систем та апаратів організму тварин різних класів і видів – ссавців, птахів, комах (бджіл), риб та інших хребетних.

ФК 4. Здатність проводити клінічні дослідження з метою формулювання висновків щодо стану тварин чи встановлення діагнозу.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Знати і грамотно використовувати термінологію ветеринарної медицини.

ПРН 2. Визначати суть фізико-хімічних і біологічних процесів, які відбуваються в організмі тварин у нормі та за патології.

ПРН 4. Установлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень.

Програма навчальної дисципліни:

- Тема № 1 Патофізіологічні основи морфологічних змін у тварин при запаленні.
- Тема № 2 Патофізіологічні основи морфологічних змін у тварин при порушенні тканинного росту.
- Тема № 3 Патофізіологічні основи морфологічних змін у тварин при порушенні обміну речовин.
- Тема № 4 Патофізіологічні основи морфологічних змін у тварин при гіпоксії та патології системи крові.
- Тема № 5. Патофізіологічні основи морфологічних змін у тварин при патології печінки та системи органів травлення.
- Тема № 6 Патофізіологічні основи морфологічних змін у тварин при патології нирок.
- Тема № 7 Патофізіологічні основи морфологічних змін у тварин при патології системи органів дихання.
- Тема № 8 Патофізіологічні основи морфологічних змін у тварин при патології ендокринної та нервової системи.

Трудовість:

Загальна кількість годин – 120

Кількість кредитів – 4

Форма семестрового контролю – залік.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Робоча програма навчальної дисципліни, Методичні розробки для проведення практичних занять, Методичні розробки для самостійної роботи, презентації, відеоролики.

Оцінювання результатів навчання.

Програмні результати навчання	Форми контролю
ПРН 1. Знати і грамотно використовувати термінологію ветеринарної медицини.	<i>Поточний контроль:</i> усне опитування, обговорення теоретичних питань, доповіді, виконання завдань самостійної роботи, розв'язування тестів. <i>Семестровий контроль:</i> Залік.
ПРН 2. Визначати суть фізико-хімічних і біологічних процесів, які відбуваються в організмі тварин у нормі та за патології.	<i>Поточний контроль:</i> усне опитування, обговорення теоретичних питань, доповіді, виконання завдань самостійної роботи, розв'язування тестів. <i>Семестровий контроль:</i> Залік.
ПРН 4. Установлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень.	<i>Поточний контроль:</i> усне опитування, обговорення теоретичних питань, доповіді, виконання завдань самостійної роботи, розв'язування тестів. <i>Семестровий контроль:</i> Залік.

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти			Разом
	Виконання практичних завдань та їх захист	Усний контроль	Виконання самостійної роботи	
Тема № 1 Патофізіологічні основи морфологічних змін у тварин при запаленні.	3	5	4	12
Тема № 2 Патофізіологічні основи морфологічних змін у тварин при порушенні тканинного росту.	3	5	4	12
Тема № 3 Патофізіологічні основи морфологічних змін у тварин при порушенні обміну речовин.	3	5	4	12
Тема № 4 Патофізіологічні основи морфологічних змін у тварин при гіпоксії та патології системи крові.	3	5	4	12
Тема № 5. Патофізіологічні основи морфологічних змін у тварин при патології печінки та системи органів травлення.	3	5	5	13
Тема № 6 Патофізіологічні основи морфологічних змін у тварин при патології нирок.	3	5	5	13
Тема № 7 Патофізіологічні основи морфологічних змін у тварин при патології системи органів дихання.	3	5	5	13
Тема № 8 Патофізіологічні основи морфологічних змін у тварин при патології ендокринної та нервової системи.	3	5	5	13
Разом	24	40	36	100

Рекомендовані джерела інформації.

Основні

- 1) Патофізіологія тварин, А.Й.Мазуркевич, В.Т.Тарасевич, Дж. Клугі. Київ „Вища школа” 2000р.
- 2) Навчальний посібник для практичних робіт з патологічної фізіології тварин: для студентів факультету ветеринарної медицини, О.А. Порошинська, С.С. Шмаюн, В.І. Козій, М.П. Ніщепенко, Л.С. Стівбецька, А.А. Ємельяненко. Біла Церква, 2019.
- 3) Патофізіологія тварин: Підручник. Мазуркевич А.Й., Тарасевич В.Л., Данілов В.Б., Малюк М.О., Карповський В.І., Ковпак В.В. Київ Агроосвіта, 2013.

Допоміжні

- 4) Гломерулонефрит у домашніх котів. Монографія. Н. І. Дмитренко. Полтава: ТОВ НВП «Укрпромторгсервіс», 2017.
- 5) Лихоманка: Методичні вказівки з патологічної фізіології тварин для студентів факультету ветеринарної медицини. В.І. Козій, М.П. Ніщенко, С.С. Шмаюн, О.А. Порошинська, Л.С. Стовбецька, А.А. Ємельяненко. Біла Церква, 2019.
- 6) Запалення, патофізіологія крові і внутрішніх органів (методичні вказівки до проведення лабораторно-практичних занять і самостійної роботи студентів з патологічної фізіології тварин за кредитно-модульною технологією навчання). В.Л. Тарасевич, М.М. Саморай, М.П. Ніщенко, Т.Б. Прокопішина, Т.В. Чернозуб. Біла Церква, 2008.

Інформаційні ресурси мережі інтернет

- 1) http://6years.net/?do=static&page=Patologicheskaja_fiziologija
- 2) <http://patofiziologiya-chel.ru/>
- 3) <http://www.twirpx.com/files/medicine/pathophysiology/>
- 4) <http://www.kodges.ru/25329-patologicheskaja-fiziologija.html>
- 5) http://nmu-s.net/load/patologicheskaja_fiziologija/48
- 6) мультимедійні презентації